

Directie Materieel, Vastgoed, Leefomgeving en
Duurzaamheid
Ministerie van Defensie
o.v.v. Nationaal Programma Ruimte voor Defensie
Postbus 20701
2500 ES DEN HAAG

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum verzending
			17 februari 2026
behandeld door	doorkiesnummer	bijlagen	dossiernummer
E.H. de Haan / I.C. van Delft		0	

onderwerp
Zienswijze Lelystad op Nationaal Programma Ruimte voor Defensie en
PlanMER

Geachte lezer,

In het kader van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) heeft uw Ministerie het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie ter inzage gelegd. Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid om hierop te reageren.

Naar aanleiding van het Ontwerp NPRD waartoe de ministerraad op 23 mei 2025 heeft besloten, heeft u van ons, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lelystad, in juni 2025 een zienswijze ontvangen. In deze zienswijze is onder andere aandacht gevraagd voor behoud van een goed woon-, werk- en leefklimaat van direct geraakten, een goede ruimtelijke inpassing van de voorgenomen maatregelen etc. Daarbij hebben wij u ook nadrukkelijk gevraagd ons bij deze ontwikkelingen te betrekken. Op 19 december 2025 heeft de ministerraad het NPRD definitief vastgesteld. Voor 9 behoeften is echter een (nieuw) voorkeursalternatief vastgesteld waarop een zienswijze kan worden ingediend. Met deze brief maken wij u onze zienswijze bekend met betrekking tot het voorgestelde ruimtegebruik met betrekking tot de stationering van jachtvliegtuigen op Lelystad Airport. Deze zienswijze is geen vervanging van onze eerder ingediende zienswijze maar dient als aanvulling hierop.

We zien grote onzekerheid en ingrijpende gevolgen

Het college heeft kennisgenomen van het voorgestelde ruimtegebruik door het Ministerie van Defensie ten behoeve van de stationering van jachtvliegtuigencapaciteit op en rond Lelystad Airport. Het college heeft begrip voor de nationale veiligheidsopgaven waarvoor Defensie staat. Tegelijkertijd ziet het college dat de manier waarop deze opgave nu wordt ingevuld, leidt tot grote onzekerheid en ingrijpende gevolgen voor inwoners, agrariërs en ondernemers in en rondom het gebied. Deze onzekerheid is niet abstract, maar raakt mensen direct in hun dagelijks leven, hun werk en hun toekomst.

We vragen om erkenning en ruimhartige compensatie

De realisatie van de defensiebehoefte brengt onvermijdelijk geluidsimpact met zich mee voor omwonenden, bedrijven, recreatie en natuur. Uit onderzoeken blijkt dat maximaal tien woningen en/of agrarische bedrijven binnen de geluidscontour van 70 Lden en hoger komen te liggen. Voor de direct betrokkenen betekent dit dat zij moeten leven met grote onzekerheid over hun woning en/of bedrijf. Het college is van mening dat deze groep maximaal, uiterst coulant en ruimhartig gecompenseerd moet worden. Daarbij gaat het niet alleen om financiële compensatie, maar om erkenning van het verlies aan zekerheid, rust en perspectief.

Ook inwoners, agrariërs en ondernemers die net buiten de formele geluidscontouren vallen, maar wel degelijk significante negatieve effecten ondervinden, verkeren in een vergelijkbare situatie van onzekerheid. Zij weten niet of zij op termijn alsnog worden geraakt, of investeringen die zij nu doen nog verantwoord zijn, en of hun bedrijf of woning toekomstbestendig is. Het college vindt het onwenselijk dat deze groep tussen wal en schip dreigt te vallen, terwijl de feitelijke impact voor hen groot kan zijn.

We vragen om duidelijkheid

Een belangrijk punt van zorg voor het college is de onduidelijkheid over het uiteindelijke grondgebruik. Het voorgestelde besluit wijkt af van de eerder gecommuniceerde ruimtebehoefte van 60 tot 90 hectare. Inmiddels wordt gesproken over een groeimodel van circa 150 hectare, met een mogelijke doorgroei naar 240 hectare in de komende jaren, zonder dat duidelijk is waar deze extra ruimte precies wordt gezocht. Deze open einden zorgen voor langdurige onzekerheid bij met name agrariërs en ondernemers rondom Lelystad Airport. Zolang niet duidelijk is of en wanneer hun grond, bedrijf of woning nodig is, kunnen zij geen weloverwogen keuzes maken over investeringen, bedrijfsopvolging, verduurzaming of beëindiging. Het college acht dit een zware en onnodige belasting voor betrokkenen.

Het college is daarom van mening dat Defensie op zeer korte termijn duidelijkheid moet geven over de daadwerkelijke en definitieve ruimtebehoefte. Het “in de lucht laten hangen” van de laatste 90 hectare vergroot de onzekerheid en ondermijnt het vertrouwen in de overheid. Voor de mensen in het gebied betekent dit jarenlang leven met vragen zonder antwoorden. Het college roept Defensie op om nu helder te maken wat zij nodig heeft en welke gevolgen dat concreet heeft voor de omgeving.

We vragen om het meewegen van het belang van de omgeving

Daarnaast constateert het college dat de besluitvorming en toelichting vooral zijn ingestoken vanuit de eigen behoefte van Defensie. Voor gedupeerden weegt echter niet alleen de vraag *waarom* Defensie ruimte nodig heeft, maar vooral *wat dit voor hen betekent*. Het college vraagt Defensie daarom nadrukkelijk om zichtbaar en aantoonbaar oog te hebben voor de belangen van de omgeving en deze belangen gelijkwaardig mee te wegen. Dat vraagt om een benadering waarin onzekerheid, stress en verlies van perspectief expliciet worden erkend.

We vragen om ondersteuning en ontzorgen

Het college benadrukt verder dat financiële compensatie alleen niet altijd voldoende is. Voor gedupeerden die moeten verplaatsen, komt veel meer kijken dan het ontvangen van een vergoeding. Zij krijgen te maken met complexe procedures voor nieuwe natuur- en omgevingsvergunningen, het vinden van geschikte alternatieve locaties en het opnieuw opbouwen van een bedrijf of woonomgeving. Deze trajecten zijn belastend en onzeker. Het college vindt het van groot belang dat Defensie en het Rijk deze mensen actief ondersteunen en ontzorgen, bijvoorbeeld door begeleiding te bieden bij vergunningstrajecten en planologische procedures.

Mocht herhuisvesting of verplaatsing in de praktijk onmogelijk blijken, dan is het college van mening dat dit moet leiden tot een aanzienlijk hogere schadeloosstelling dan de kosten die gemoeid zouden zijn met herhuisvesting. In zulke gevallen gaat het immers niet alleen om materiële schade, maar om het definitief verlies van bestaanszekerheid, toekomstmogelijkheden en vaak ook familie- en bedrijfscontinuïteit.

Tot slot

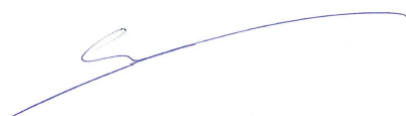
Wij begrijpen het belang van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie, wij hechten aan een goed functionerend Defensie en begrijpen dat daar ruimte voor nodig is. Het grote belang van het NPRD mag echter niet betekenen dat inwoners, agrariërs en ondernemers langdurig in onzekerheid worden gelaten of onevenredig worden geraakt. Het college zal er dan ook blijven zijn voor de gedupeerde inwoners, agrariërs en ondernemers die direct en ernstig worden getroffen door dit kabinetsbesluit. Daarbij behartigt het college de collectieve belangen van deze groepen, met oog voor redelijkheid, menselijke maat en rechtvaardigheid.

Hoogachtend,

Het college van de gemeente Lelystad,

de gemeentesecretaris,

de loco burgemeester,

C.J.M. Swart

S. Kruis

